

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 15 0 V 004493 20 Gž
Banjaluka: 10.9.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednik vijeća, Senad Tica i Violanda Šubarić, član vijeća, u pravnoj stvari predlagača Kompanija „D.O.“ a.d. B., Republika Srbija, protiv protivnika predlagača S.K. iz G., N., radi priznanja strane sudske odluke, odlučujući o žalbi protivnika predlagača izjavljenoj protiv rješenja Okružnog suda u Trebinju broj: 15 0 V 004493 19 V od 26.5.2020. godine, na sjednici održanoj 10.9.2020. godine donio je

RJEŠENJE

Žalba se odbija i rješenje Okružnog suda u Trebinju broj: 15 0 V 004493 19 V od 26.5.2020. godine, potvrđuje.

Obrazloženje

Rješenjem Okružnog suda u Trebinju broj: 15 0 V 004493 19 V od 26.5.2020. godine priznate su strane sudske odluke, i to:

1. presuda Prvog Osnovnog suda u Beogradu 51.P.br.16909/13 od 18.3.2014. godine, čija izreka glasi:

„Usvaja se tužbeni zahtjev tužioca pa se obavezuje tuženi S.K. iz N., Republika Srpska, da na ime regresa isplati tužiocu Kompaniji „D.O.“ a.d. B., iznos od 278.560,10 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom na ovaj iznos, počev od dana 15.7.2004. godine pa do konačne isplate, sve u roku od 8 dana od dana dostavljanja prepisa presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obavezuje se tuženi da naknadi tužiocu troškove parničnog postupka u iznosu od 24.140,00 dinara, u roku od 8 dana od dana dostavljanja prepisa presude, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

2. presuda Apelacionog suda u Beogradu broj: Gž 279/2015 od 8.2.2017. godine čija izreka glasi:

„Odbija se kao neosnovana žalba tuženog i potvrđuje presuda Prvog Osnovnog suda u Beogradu P 16909/13 od 18.3.2014. godine“.

3. Rješenje Prvog Osnovnog suda u Beogradu 51.P.br.16909/13 od 15.5.2017. godine, čija izreka glasi:

„Odbacuje se revizija izjavljena protiv presude Apelacionog suda u Beogradu Gž broj: 279/2015 od 8.2.2017. godine“.

Navedene odluke se izjednačavaju sa odlukom sudova Bosne i Hercegovine i imaju pravni učinak u Bosni i Hercegovini.

Protivnik predlagača žalbom pobija rješenje Okružnog suda u Trebinju broj: 15 0 V 004493 19 V od 26.5.2020. godine, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava (bez prijedloga kako treba da glasi drugostepena odluka).

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Žalba protivnika predlagača nije osnovana.

Postupak priznanja strane sudske odluke provodi se prema pravilima vanparničnog postupka, regulisanog odredbama Zakona o vanparničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj: 36/09 i 91/16 - u daljem tekstu: ZVP).

Protivnik predlagača je u odgovoru na prijedlog, što je jedini žalbeni navod, istakao da postoji smetnja propisana odredbom člana 88. stav 1. Zakona o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 43/82 i 72/82 – u daljem tekstu: ZRSZ) za priznanje strane sudske odluke, navodeći da nije mogao ravnopravno učestvovati u postupku u kome je donesena odluka čije se priznanje traži.

Smatra da mu je pravo na pravično suđenje povrijeđeno time što je odbijen prijedlog za izvođenje dokaza saslušanjem njegovog tadašnjeg poslodavca, a.d. „P.V.“ iz N.

Prvostepeni sud je odluku o priznanju strane sudske odluke utemeljio na odredbama člana 86. do 96. i člana 101. ZRSZ, koji se primjenjuje u Republici Srpskoj na osnovu odredbe člana 458. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP).

Prvostepena odluka je pravilna i zakonita.

Uvidom u odluke utvrđeno je da je prvostepena presuda čije se priznanje traži postala pravosnažna 8.2.2017. godine i izvršna 4.4.2017. godine, pa su time ispunjeni uslovi za njeno priznanje, u smislu člana 86. stav 1., člana 87. i člana 101. stav 1., 2., 3. i 4. ZRSZ.

Odredbom člana 88. do 91. ZRSZ, propisani su uslovi pod kojima se neće odobriti priznanje strane sudske odluke.

Domaći sud odbiće priznanje strane sudske odluke, ako u povodu prigovora osobe protiv koje je ta odluka donesena, utvrdi da ta osoba nije mogla sudjelovati u postupku zbog nepravilnosti u postupku (član 88. stav 1. ZRSZ). U stavu 2. ovog člana, navedeni su razlozi zbog kojih će se osobito smatrati da osoba protiv koje je donesena inostrana odluka nije mogla sudjelovati u postupku (zbog toga što joj poziv, tužba ili rješenje kojim je započet postupak nije bilo lično dostavljeno, odnosno uopšte nije ni pokušana lična dostava, osim ako se na bilo koji način upustila u raspravu o glavnoj stvari u prvostepenom postupku).

U odredbi člana 88. stav 1. ZRSZ određena je negativna pretpostavka za priznanje strane sudske odluke, a u odredbi stava 2. navedeni su slučajevi u kojima se presumira da ta smetnja postoji.

Sud mora utvrditi da stranka protiv koje je donesena odluka nije mogla sudjelovati u postupku zbog nepravilnosti u postupku, a po ZRSZ za ocjenu da li je stranci bilo omogućeno da sudjeluje u postupku, mjerodavno je pravo države odluke u kojoj je vođen postupak.

Sintagmu „onemogućeno da sudjeluje u postupku“, treba cijeliti ne samo u odnosu na razloge navedene u stavu 2. člana 88. ZRSZ, već i u odnosu na ravnopravnost stranaka u postupku, pa treba uzeti da stranka nije mogla da sudjeluje u postupku ako joj je bilo bitno otežano da raspravlja pred sudom, da iznese svoje navode i kvalitetno se očituje na navode protivne stranke.

Prvostepeni sud cijeni da iz priložene presude proizilazi da je protivniku predlagača omogućeno učešće u sudskom postupku time što mu je dostavljena tužba na odgovor (u odgovoru osporio tužbeni zahtjev), pozivan je na ročišta i omogućeno mu predlaganje i izvođenje dokaza, protiv prvostepene presude je izjavio žalbu, a protiv drugostepene reviziju, zbog čega nije prihvatio navode iz odgovora.

Sama za sebe, činjenica da strani sud koji je donio presudu čije se priznanje traži nije prihvatio prijedlog protivnika predlagača, kao tuženog, za izvođenje određenog dokaza ne vodi zaključku da time protivniku predlagača nije omogućeno da učestvuje u postupku, tj. da je došlo do povrede prava na pravično suđenje. Izvođenje dokaza je upravljanje postupkom i stvar je diskrecione odluke suda da u okviru dokaznog postupka odluči koji će predloženi dokazi biti izvedeni, a koji ne. Ako sud time povrijedi pravila postupka, nezadovoljna stranka na raspolaganju ima pravni lijek, što je protivnik predlagača kao tuženi i iskoristio, ali je viši sud ocjenio taj prigovor neosnovanim.

Cijeneći navedeno, ovaj sud nalazi da žalba neosnovano ukazuje da je prvostepeni sud nepravilno ocjenio relevantne činjenice vezane za priznanje strane sudske odluke i da je izveo pogrešan zaključak da ne postoji smetnja za priznanje strane sudske odluke iz člana 88. stav 1. ZRSZ.

Iz navedenih razloga proizilazi da je odluka prvostepenog suda zasnovana na pravilnoj primjeni materijalnog prava i da kod donošenja nisu počinjene povrede postupka, slijedom čega je žalba protivnika predlagača odbijena kao neosnovana i prvostepeno rješenje potvrđeno, temeljem odredbe člana 235. tačka 2. ZPP, u vezi sa članom 2. stav 2. ZVP.

Predsjednik vijeća:
Tanja Bundalo

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić